

⚓ V ZÁMKU A V PODZÁMČÍ ♣

Zpravodaj Vodních skautů Hodonín, číslo 4, březen 2018

Oddíly Fénix Hodonín * Rodinný skauting * Enigma * Burlaci

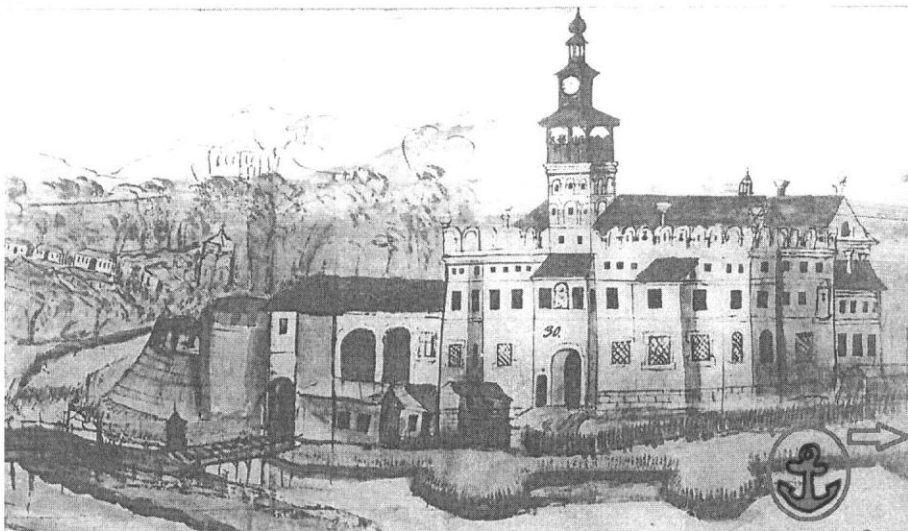
Významným výročním loňského roku bylo bezesporu 300 let od narození císařovny Marie Terezie. Její osobu asi není potřeba blíže představovat. Neméně významným pro Hodonín i celé jeho okolí byl ale také její manžel František Štěpán Lotrinský, už ve své době označovaný jako „první kapitalista“.

Sousední holičské panství získal František Lotrinský od zadluženého rodu Czoborů postupně již v 30. letech 18. století.

Roku 1762 se stal i majitelem panství hodonínského. A nebyl to ledajaký majetek. Byl sice vinou předchozích majitelů zadlužen, na druhou stranu se stále jednalo o nadmíru zajímavé panství.

Za 1.005.500 zlatých rýnských získal František Lotrinský jedno z nejpřednějších panství na Moravě. Bylo především velmi rozsáhlé a mělo i velmi slušnou bonitu půdy, mnoho rybníků, jezer a haltýřů, z nichž šly nemalé zisky z prodeje ryb, pastvin, lesů, bažantnic, vinohradnických hor s panskými sklepy a preshausy, mnoho včelínů a štěpnic. Byly zde rozsáhlé panské dvory s nemalými výnosy v mléce, mase hovězím, vepřovém i skopovém. Pěstovala se zde se ziskem pšenice,

ječmen, žito, oves i chmel. Slušné zisky přicházely od židů z početné židovské obce v Hodoníně, z mlýnů, z pivovarů, z vinopalny a koželužny, kovárny, rybárny, hostinců, cihelen i vápenice. Do hodonínského panství, kromě města Hodonína se zámek, patřily také Bořetice, Brumovice, Čejč, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hovorany, Jarohněvice, Kobylí, Krumvíř, Kukvice, Kurdějov, Lužice, Morkůvky, Mutěnicemi, Němčičky, Pavlovice s tvrzí, Rakvice, Ratíškovice, Šakvice, Těšice a Zaječí.

Před Františkem Štěpánem Lotrinským se o Hodonín zajímalo hned několik kupců. Nicméně těm záhy císařští úředníci stačili vysvětlit,

že o zanedbaný Hodonín a celé panství má eminentní zájem prominentní a jediný zájemce.

František Štěpán Lotrinský již zušlechťoval Holíč ke svému obrazu. Nákladně opravoval zámek, povolal řádové bratry kapucíny a zřídil jim nedaleko svého zámku klášter i s kostelem, vystavěl manufaktury na porcelán, luxusní dobové zboží. Zřídil v blízkosti holičského zámku, svého občasného místa pobytu, hřebčín i rybník na chov a odchyt divokých kachen a kačenárnu. Okolo Holíče byly prováděny rozsáhlé krajinářské úpravy, aby se císařská rodina při svých letních pobytech v Horních Uhrách v Holíči a na Šaštíně zde cítila co nejlépe.

Hodonínskému panství začali vládnout císařští úředníci, jejichž nejdůležitějším úkolem bylo zhodnotit co nejvíce investici císařské rodiny.

Snad právě v tomto okamžiku se stal Hodonín dělnickým místem, kde rozvoji samotného města i hrdosti místních obyvatel moc dopřáno nebylo. Z renesančního zámku (obrázek nahoře z poloviny 18. století) se záhy stala manufaktura a po ní tabáková továrna. V 19. století již ze zámku (obrázek nalevo) mnoho nezbylo.

Kdyby měl Hodonín stále zámek, naše přístaviště by se nacházelo přibližně v místech značky kotvy.

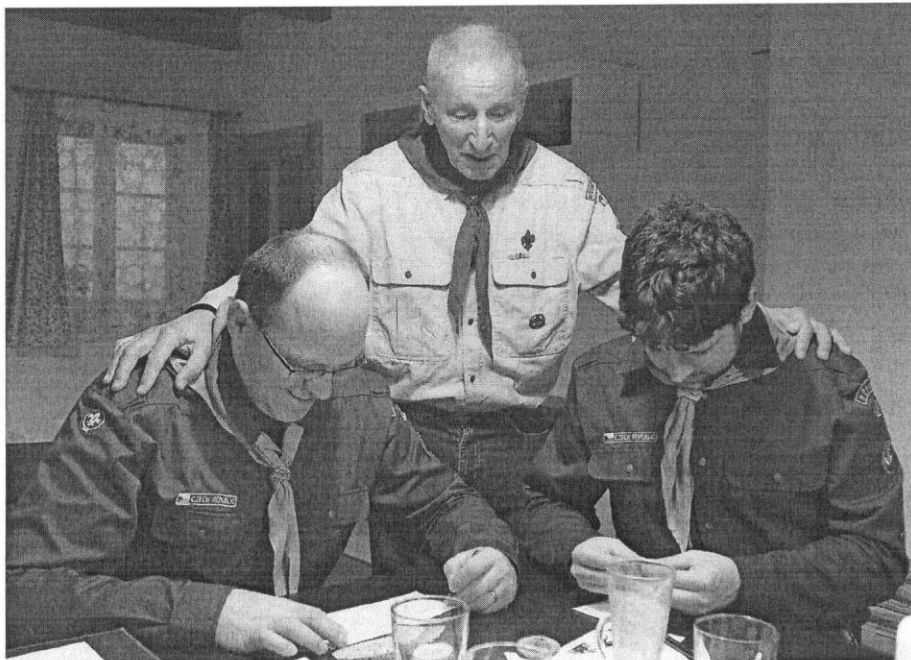
Skautské sliby jsou závaznými nejen pro děti v oddílech. Jsou nedílnou součástí celé filozofie skautingu a platnými po celý život. Právě proto se rozhodli dva členové z oddílu rodinného vodního skautingu v sobotu 10. února 2018 slavnostně složit i v dospělosti svůj skautský slib. Celoživotní závazek sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce, plnit povinnosti vlastní, zachovávat zákony skautské, být připraven pomáhat vlasti i bližním složili do rukou vůdce bratra Ladislava „Brka“ Kovačky v přítomnosti bratra komodora Michala „Pytlíka“ Kordíka i R.D. Roberta Prodělala.

Bratr „Brk“ je vzácnou osobou, kterou bychom vám rádi představili.

Ladislav „Brk“ Kovačka

se narodil 24. března 1936 na Dolnom Kubíně na Slovensku. Maminka byla původem ze Slovenska a tatínek pocházel z Chrudimi. Byl také skautem, ale především prvorepublikovým četníkem. Proto mohla maminka také zůstat v domácnosti a starat se i o dvě „Brkovi“ sestry Janu a Olgu. Po roce 1938 se rodina přestěhovala raději ze Slovenska na Chrudimsko. V Seči nad Chrudimkou začal „Brk“ chodit do místní měšťanské školy, zde se z něj stal také skaut. Základní vzdělání dokončil v Heřmanově Městci, odkud pokračoval ve studiu na obchodní akademii v Chrudimi. Po krátké úřednické dvouměsíční praxi v cukrovaru šel brzy na svou první vysokou školu - pedagogickou fakultu v Hradci Králové. Po ní se ještě pustil do studia práv na Právnické fakultě Univerzity Karlovi v Praze. Pracovně působil v justici i ekonomické sféře v oboru komerčního práva a advokacie ve východních Čechách.

Ve svém bohatém životě vychoval čtyři syny Libora, Vojtu, Honzu a Mirka a všechny také dovedl ke skautingu. Spoluzakládal středisko Leknín v Heřmanově Městci, kde dodnes je jeho syn Libor střediskovým vůdcem. Zde je také „Brk“ dodnes registrován. Pomáhal však se skautingem i v Třemošnici či v Ronově nad Doubravou. Osud jej však nakonec zavál do jihomoravské Strážnice. V současné době bydlí na Podluží v Tvrdonicích.

Jak jsi se skautingem začal a kdy?

„V roce 1946 v Seči, kde jsem také absolvoval svůj první skautský tábor na přehradě. V té době mě zaujalo, že se na Seči na ostrůvku natáčel film „Na dobré stopě“. Ladislav Boháč, známý filmový a divadelní herec ND, v roli skautského vedoucího „Admirála“ tam měl krásnou ženu s puntikovanými šaty a tu jsme všichni kluci obdivovali. Z nás kluků, kteří se motali kolem Ladislava Boháče, si filmaři některé vybrali jako kompars k natáčení scén u táborového ohně. K němu nás také vezli tou krásnou plachetnicí, která je vidět ve filmu. Byl jsem uchvácen i filmovými skautskými stavbami - bránou, skluzavkou, věží, vlajkoslávou - vším. Filmaři nechali naší partě po natáčení jednu pramičku, kterou jsme si upravili podle svým představ, zvlášť na válečnou loď. Premiéru filmu jsem viděl v chrudimském kině Svět v roce 1948, ale pak už byl film zakázaný.“

Jaký je tvůj nejsilnější zážitek z dětství ze skautingem?

„Moje první noční hlídka. Od půlnoci do jedné hodiny jsem byl vzbuzen na hlídku jako začínající skaut. Hlídkali jsme s kamarádem u stožáru, sledovali jsme spolu zvuky, bylo ticho a opravdu jsme se i báli. Hodinky jsme neměli a hlídka se strašně dlouho vlekla. Když skončila ta naše hodina, tak se rozsvítili baterky kolem tábora a byly jsme oslavováni jako hrdinové. Paní kuchařka po této hlídce nám připravila občerstvení - horký čaj.“

Takto nás přivítali jako nováčky do skautingu.

Pro všechny skauty v té době byl silný zážitek, i když vyšlo nové číslo Junáka a zvlášť seriály na poslední straně a Rychlé šípy.“

Jak jsi prožíval zákazy skautingu i jeho znovuzrození?

„V roce 68 vznikl v „Heřmaňáku“ první obnovený oddíl, který vedli Václav „Hogan“ Hubač a Vítěk Bartoniček u fary. K nim jsem přistoupil do oddílu. Než jsme zřídili středisko, tak jsme společně absolvovali tábory se skauty z Chrudimi, protože jsme neměli stany a nic dalšího. Tábor byl krásný v Trhové Kamenici. Byly zde senzační rybníky a krajina. Skanzen Veselý Kopec se zrovna začal budovat. Také Luděk Štěpán, zakladatel skanzenu, nás navštěvoval a nás to velmi zaujalo, lidové stavby, zvyky i folklór. Program pro nás připravovali i parašutisti z Chrudimi.“

Zázemí nám poskytla římskokatolická farnost v Heřmanově Městci - Otec Václav Jakubec, také skaut s přezdívkou „Betla“. Poskytl nám místnosti i hmotnou finanční pomoc. Když nám dal tisíc korun, to byly nějaké peníze!

V roce 1969 o Velikonocích fungoval pouze první oddíl skautů, kde byli prima kluci. V té době jsem se rozhodl spolu s Vaškem „Hoganem“ Hubáčem a Vítkem Bartoničkem, že se pokusíme rozšířit skauting na úroveň střediska. Využil jsem pomlázky a registračních listů a kam jsem přišel na koledu, tam jsem získal nového člena, vajíčka

i poplatků za členství. Vznikl oddíl dospělých a činovníků střediska. Tak bylo založeno středisko a oddíl se osamostatnil od Chrudimi.

Střediskovým vůdcem se stal Stanislav Úlom a já byl jeho zástupce.

Pomáhal nám kde kdo s radostí a bez problémů. I fabriky - Botana nám opravila zadarmo stany, dostali jsme i možnost využívat starou „Hájenku“ za lesoparkem Palác. Ředitel Lesní správy Ronov nad Doubravou nám tuto hájenku pronajal za symbolický roční nájem 12 korun.

Dostali jsme i dřevo a hájenku začali opravovat. Spontánně jsme se tam scházeli, já šel na hájenku třeba i třikrát za den. Neměli jsme nářadí, vypsali se sběr nářadí. Na této hájence se uskutečnily v červnu v roce 1970 závody vlčat a světlušek – „O totem náčelníka“. Po této akci prakticky oficiálně skončil skauting v Heřmanově Městci.

Ale činovníci žili i po zákazu skautingu, scházeli jsme se a přemýšleli, jak naplnit výzvu dr. Rudolfa Plajnera věnovat se dál dětem...Neopouštějte mládež, pokračujte v činnosti!

Děti za politiku nemůžou a tak jsme hledali cesty přes odbory i turistické oddíly mládeže, Svazarm. Uskutečnila se řada akcí, za které jsme se nemuseli stydět, neboť díky této činnosti jsme pro skauting získávali další mladší činovníky, kteří bezprostředně po revoluci začali opět pracovat jako skautští vedoucí.

V roce 1989, koncem roku v prosinci, se uskutečnilo první setkání v hasičské klubovně v Heřmanově Městci, kde již začali pracovat ve funkcích vůdců oddílů synové a dcery nás starších činovníků.“

Mohl by jsi srovnat obnovu skautingu v roce 1968 a 1989?

„Obě období byla krásná a plná nadšení. V roce 68 to sice nemělo dlouhého trvání, ale měli jsme obrovskou podporu od všech soukromých osob, ale i církve, obcí, firem a podniků. Bohužel skauting musel brzy skončit.

V roce 89 bylo zpočátku stejné nadšení, jen brzo začalo mnoho lidí podnikat a nadšení brzy upadlo. Většinou ale pokračovali a i dnes dále pokračují skauti a potomci skautů z let 68 až 70.

Rád vzpomínám na bratry a sestry z té doby roku 1968-1970 i 1989.

Na skauty 1. oddílu Jirku „Kima“ Bubáka, Jirku „Robina“ Heřmanovského, Vlastika Motyčku, Zdeňka „Buma“ Němce, Pavla Svobodu a činovníky střediska Ondřeje „Fidéla“ Bryndu, jeho manželku Ludmilu „Kuráž“ Bryndovou, Ludka „Korkorána“ Dynteru, Otce Václava „Betlu“ Jakubce, který se stal po roce 1989 kanovníkem v Hradci Králové, i Otce Andreje „Vosu“ Lukáčka, členy ORJ v Chrudimi Miloše „Ithanku“ Mecnera, Míru Kučeru, Miloše Troubila, Otce Václava Křivského a mnoho dalších.

Někteří už bohužel nejsou mezi námi a jsou pohřbeni i s mými rodiči na hřbitově Heřmanově Městci. Na svých posledních táborech jsme vzali pár skautů a s květinami a větvičkami stromů jsme ozdobili hroby a zapálili svíčky jako poděkování těmto činovníkům.“

Kdy ti bylo se skautingem nejlépe i nejhůře?

„Nejlépe s dětmi při jakékoliv činnosti a nejhůře když jsme museli dělat svoji práci bez lilie.

Můj poslední střediskový tábor jsem absolvoval v roce 2014 ve středisku Leknín v Kostelci u Heřmanova Městce. Pak mne bohužel zastihla nemoc a já už na tábory jezdit nemohl.“

A co tvé skautování na Strážnicku, Hodonínsku a Břeclavsku?

„Když jsem se přestěhoval do Strážnice, byl jsem na folklórních slavnostech v sedmém nebi. Hledal jsem, jestli ve Strážnici funguje i skauting. Našel jsem slabou skupinu, kterou vedl bratr Miroslav Skřítek, ale tato skupinka nevyvíjela takovou činnost, jakou jsem si představoval.

V roce 1997 za mnou přijel do Strážnice Jan „Mikrob“ Kosnar a seznámil mne s řadou starších skautů důchodců v Mikulčicích kolem Miroslava „Kvantlíka“ Kaňi. Bohužel z toho další spolupráce nebyla. Až do roku 2017, kdy jsem se podílel na rekonstrukci a renovaci chrámového betléma z Tvrdonic od Metoděje Floriana a poznal jsem začínající úsilí o založení rodinného vodního skautingu v Lužicích.

Proto jsem byl rád, když jsem mohl si opět obléct skautský kraj a v této krásné atmosféře za účasti bratra „Pytlíka“ se uskutečnil slavnostní slib

dvou dospělých skautů. Tak se jako důchodce zase stávám klukem, který může dát mladým skautíkům radost a pohodu ve skautingu.“

Děkujeme M.H.

P.S.: Jak vznikla přezdívka bratra „Brka“ – nehelejte v tom odkaz na jeho právnickou či pedagogickou profesi.

Přezdívka vznikla až v 70. letech od br. „Korkorána“: BRK = BRatr Kovačka.

ČINOVNÍCI VODNÍCH SKAUTŮ S ČEKATELSKOU ZKOUŠKOU

V neděli 14. ledna 2018 se zúčastnilo celkem 6 frekventantů z oddílu rodinného skautingu a 1 členka oddílu Fénix z Hodonína kurzu k čekatelské zkoušce ve Znojmě na centru Vodárna skautů z přístaviště Neptun Znojmo. Kromě přátelského přijetí od místních skautů a přednášek, které byly velmi podnětné jsme si prohlédli i celé centrum Vodárny a načerpali především hlavně hodně inspirací.

Zkoušky se uskutečnily 4. března 2018. A všichni hodonínští vodní skauti ve zkouškách uspěli. Věříme, že Čekatelskou zkouškou pro mnoho z nás začne i náš skutečný skautský vodácký život 😊

Čekatelská zkouška opravňuje toho, kdo ji složil, ke spoluúčasti na vedení skautského oddílu a k vedení krátkodobé akce se souhlasem a podle pokynů vůdce. Je zároveň „vstupní branou“ k dalšímu skautskému vzdělávání – například k vůdcovské zkoušce

ZDRAVOTNÍCI ZOTAVOVACÍCH AKCÍ

Zároveň se tři dospělí členové z rodinného skautingu rozhodli doplnit si své nejen skautské vzdělání o zdravotnický kurz **Jesenické lesní školy v Šumperku**, který pořádá středisko **Ruda nad Moravou**.

Celkem tři sobotní dny (17. února, 3. března a 17. března) byly a budou vyplněny zdravotně, která se bude určitě nejen při práci s dětmi hodit.

Je totiž také podmínkou k možnosti získání kvalifikace skautského vůdce.

⚓ ZÁTOKA

píseň skupiny Greenhorns

hudba: Bruce Duncana "Utah" Phillipse

text: Marko Čermák

C G7 C

V zátoce malý je celej den stín,

Ami C

dneska je tichá, to já dobře vím,

Ami C

kdy ten stín zmizí i z duše mojí,

F C

za vodou čekám na lásku tvoji.

Poslední dříví jsem na oheň dal,

i kdyby nocí překrásně plál,

já nespím, to víš, jak bych si přál,

proč si mě Handy na práci bral?

Už pomalu svítá a krávy jdou pít,

v sedle zas musím celej den být,

proč má tvůj tatík, ach, tolika stád,

tejden už sháním a nemůžu spát.

Zejtra se vrátím na jižní díl,

v zátoce naší, tam bude můj cíl,

vítr se zdvihá a měsíc je blíž,

zejtra stín zmizí, dobře to víš.

*On the banks of the river,
where the willows hang down,
Where the wild birds all warble
with a low moaning sound,
Down in the hollow where
the water runs cold,
It's there I have listened
to the lies that you told.*

*Now I lie on my bed
and I see your sweet face.
The past I remember,
time cannot erase.
The letters you wrote me
were written in shame,
And I know that your conscience
still echos my pain.*

*Now the nights are so long,
my sorrow runs deep.
Nothing is worse than
a night without sleep.
I walk out alone,
I look at the sky,
Too empty to sing,
Too lonesome to cry.*

*Now if the ladies were blackbirds
and the ladies were thrushes,
I'd lie there for hours
in the chilly cold marshes.
If the ladies were squirrels
with them high bushy tails,
I'd fill up my shotgun
with rock salt and nails.*

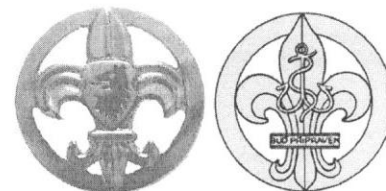
Známost americkou píseň

"Rock salt & Nails" autora Bruce Duncana "Utah" Phillipse (*15.5.1935-†23.5.2008), amerického lidového zpěváka, vypravěče a básníka, česky otextoval Marko Čermák (*14.2.1940), známý ilustrátor mimo jiné Foglarových Rychlých šípů. Píseň proslavila následně kapela Greenhorns, které je Marko Čermák zakládajícím členem.

Pro fajnšmekry připojujeme i anglický text písně, kterou nazpívalo mnoho slavných folklorových a bluegrassových světových zpěváků.

Významným krokem pro vodní skauty z Hodonína je také to, že k vůdcovským zkouškám, které již opravňují držitele vést skautské oddíly, přistoupí také dva frekventanti z našich řad, kteří se přihlásili k vůdcovským zkouškám v Jablonci nad Nisou (11.- 13. května 2018).

Vůdcovská zkouška je totiž povinnou kvalifikací pro vedoucího skautského oddílu i jeho zástupce. Opravňuje jej k samostatnému vedení oddílu nebo tábora. Hodí se ale i dalším osobám, kteří se na vedení oddílu podílejí.

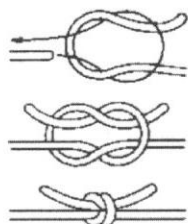

Vzhledem ke specifickému zaměření vodních skautů však je také požadována tzv. kapitánská zkouška, která je zaměřena na vodáckou činnost. Poskytuje kvalifikaci k samostatnému zabezpečení a vedení vodáckých popř. jachetních akcí, provádění výcviku na vodě a především k vedení oddílu vodních skautů.

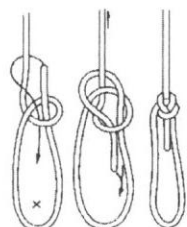
Vodní skauti z Hodonína nezahálí ani v zimě. V neděli 28. ledna 2018 si zašli na krytý bazén do Hodonína se nejen pobavit v bazéne, ale si i trochu zaplavat a zjistit, jak na tom každý s plaváním vlastně je.

Protože na konci února a začátku března udeřily třeskuté mrazy, mohli se někteří s rodinného skautingu z Lužic také sejít v pátek 2. března 2018 na Písečném rybníku u Lužic pokluzat se, pobruslit si, povozit se na saních po ledové ploše i prověřat sebe, děti, hokejku i puk.

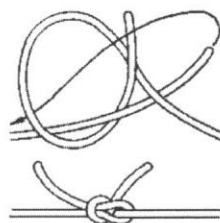
Blíží se jarní sraz kapitánů vodních skautů. Tentokrát se uskuteční v termínu pátek až neděle 6.- 8. dubna 2018 v Loučovicích u Lipna. Jeho hlavním tématem bude seznámení se s blížícím se svátkem všech vodních skautů - Navigamem 2018, který se uskuteční v termínu 7. až 10. června 2018 v kempu Modřín v Lipně nad Vltavou s tématem „Admirál Čeng Che“. Ten se proslavil jako čínský muslimský cestovatel a diplomat, který v letech 1405 až 1433 vedl z pověření císařů sedm rozsáhlých diplomaticko-obchodních námořních expedic vypravených ke státům jihovýchodní Asie, Indie, Arabského poloostrova a východní Afriky. Loďstvo Čeng Chea čítalo asi 250 lodí s 27 tisíci námořníky. Byly mezi nimi pravděpodobně i největšími kdy existující dřevěné plachtetní lodě, takzvané „lodě pokladů“, které údajně měřily kolem 130 m na délku, měly více než 50 metrů na šířku, nesly devět stěžňů a jejich výtlač je odhadován na nejméně 19 tisíc tun.

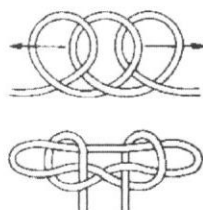
Ambulanční uzel

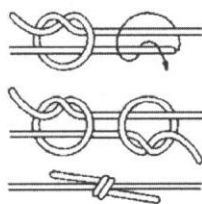
Dračí smyčka

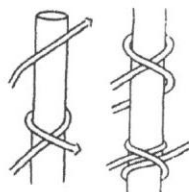
Škotový uzel

Zeracovačka

Rybářská spojka

Lodní smyčka